

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економічної теорії, маркетингу та економічної
кібернетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	ПРАВОЗНАВСТВО
Викладач 	Юрій Бондарчук, Кандидат історичних наук, доцент кафедри економічної теорії, маркетингу та економічної кібернетики
Контактний тел.	+38(098) 818 00 52
E-mail:	Yurabon71@Gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська. Рік викладання – 2025.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua ; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Базові знання з правознавства, БЖД, економічної теорії, мікро та макроекономіки.

1. Мета і завдання дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Правознавство»: формування основоположних знань з теорії держави і права, основ цивільного, трудового, сімейного, вмінь орієнтуватися в чинному законодавстві, застосовувати теоретичні знання у практичному житті; навичок роботи з нормативно-правовими актами, правильно застосовувати правові норми у виробничо-службовій діяльності.

Виходячи з положень компетентнісного підходу, метою та результатом навчання правознавства є правова **предметна компетентність**, під якою розуміємо інтегровану здатність особистості студента цілісно реалізувати на практиці у різних контекстах життя та діяльності правові знання, відповідні уміння й навички, цінності, ставлення, досвід специфічної діяльності, пов'язаної із засвоєнням, розумінням і застосуванням знань, набутий студентами у процесі навчання правознавства. Її результативними показниками є правові предметні **компетенції** (когнітивна, практично-поведінкова та аксіологічна (ціннісно-мотиваційна)). Кожна з них – це сукупність знань, умінь, навичок, характерних рис, набутих студентами у межах засвоєння змісту правознавства як навчального предмета, необхідних їм для виконання певних дій з метою розв'язання проблем, задач, ситуацій згідно з приписами чинного права.

Завдання дисципліни

- розкрити студентам поняття «держава», «право»; ознайомити їх з особливостями історичного розвитку держави та права, правової думки.
- ознайомити студентів з основними положеннями основних галузей права, таких як цивільне право, підприємницьке право, сімейне право, трудове право, адміністративне та кримінальне право.
- навчити студентів користуватися юридичною літературою та нормативною базою;
- навчити використовувати здобуті знання для реалізації та захисту своїх прав та свобод.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основоположні відомості з теорії держави і права, конституційного права, основи цивільного, трудового, сімейного та кримінального права;
- поняття та зміст різних видів договорів;
- основні категорії договірної права;
- порядок укладання договорів;
- порядок притягнення до юридичної відповідальності суб'єктів за порушення законодавства (процесуально-діяльнісна компетенція);
- які наслідки наступають в результаті правопорушень та злочинів;
- та орієнтуватися в чинному законодавстві України, аналізувати зміст нормативних актів; правильно застосовувати відповідне законодавство України;
- як готувати акти державного управління та приймати управлінські

рішення;

- як реалізовувати юридичні права громадян України;
- як готувати проекти різних видів договорів, відокремлювати істотні та звичайні умови договору;
- як використовувати чинне законодавство України для правового регулювання та юридичної відповідальності.

Вміти: – користуватися науковою літературою в процесі підготовки до семінарського заняття;

- логічно та доказово усно викласти матеріал, відповісти на поставлені запитання;
- застосовувати норми права до відповідних правовідносин, які вони регулюють;
- аналізувати конкретні життєві ситуації, які виникають при реалізації захисту своїх прав та інтересів;
- аналізувати права та обов'язки суб'єктів правовідносин у конкретних ситуаціях.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Основні закономірності виникнення держави і права
- Тема 2. Держава – ядро політичної системи суспільства
- Тема 3. Поняття права, його ознаки і форми
- Тема 4. Правові відносини і законність, реалізація правових норм
- Тема 5. Правопорушення і юридична відповідальність
- Тема 6. Система галузей законодавства
- Тема 7. Загальні засади демократичного конституційного ладу в Україні
- Тема 8. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України, гарантії її дотримання
- Тема 9. Захист прав громадян та організацій: діяльність судових та правоохоронних органів
- Тема 10. Цивільне та сімейне законодавство.
- Тема 11. Трудове законодавство.
- Тема 12. Господарське право.
- Тема 13. Основи екологічного, земельного та сільськогосподарського законодавства.
- Тема 14. Основи адміністративного, кримінального законодавства.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Методичний посібник з вивчення предмету правознавство / Бондарчук Ю.П.- Кропивницький, 2022.- 128 с.
2. Правознавство [Текст] : підручник / [Г. І. Балюк та ін.] ; відп. ред. д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України О. В. Дзера ; 1-е вид. було здійснено за ред. В. В. Копейчикова ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Юрид. ф-т. - 11-те вид., перероб. і допов. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 629 с.
3. Правознавство [Текст] : підручник / [Г. І. Балюк та ін.] ; відп. ред. д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України О. В. Дзера ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Юрид. ф-т. - 11-те вид., перероб. і допов. - Київ : Юрінком Інтер, 2017. - 629 с.
4. Основи права [Текст] : навч. посіб. для студентів усіх спец. / [упоряд. О. В. Турута] ; Харків. нац. ун-т радіоелектроніки. - Харків : ХНУРЕ, 2019. - 107 с. - Бібліогр.: с. 106-107.
5. Основи правознавства [Текст] : навч. посіб. / Військ. акад. (м. Одеса). - Одеса : Військова академія, 2019 . Ч. 1 : Загальні положення права / Гуляк О. В. [та ін.]. - 2019. - 226 с.
6. Основи правознавства : навчальний посібник / Гіда Є. О. – Київ, 2017.- 457с.
7. Конституція України (Основний закон) // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/para4202> (дата звернення: 20.08.2022).
8. Кодекс законів про працю України // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/para4202> (дата звернення: 20.08.2022).
9. Закон України "Про охорону праці" // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/para4202> (дата звернення: 20.08.2022).
10. Закон України "Про відпустки" // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/para4202> (дата звернення: 20.08.2022).
11. Цивільний кодекс України // База даних «Законодавство України» / Верховна

- Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/paran4202> (дата звернення: 20.08.2022).
12. Кодекс України про адміністративні правопорушення // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/paran4202> (дата звернення: 20.08.2022).
 13. Сімейний кодекс України. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/paran4202> (дата звернення: 20.08.2022).
 14. Кримінальний кодекс України // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/paran4202> (дата звернення: 20.08.2022).

Допоміжна

1. Рабінович, Петро Мойсейович. Основи теорії та філософії права [Текст] : навч. посіб. / П. М. Рабінович ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Юрид. ф-т. - Львів : Медицина і право, 2023. - 255 с.
2. Дмитрук, І. М. Основи цивільного та сімейного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / І. М. Дмитрук ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. - Миколаїв : Гельветика, 2019. - 155 с.
3. Основи права [Текст] : кишеньковий довідничок / [авт.-упоряд.: М. В. Бармак, О. Я. Бармак]. - Вид. 10-те, допов. і перероб. - Тернопіль : Астон, 2018. - 416 с.
4. Основи правознавства: Навчальний посібник / П. Д. Пилипенко, Н. М. Хома, М. С. Кельман та ін. – 2-ге видання, виправлене і доповнене. – Львів, 2014.- 387с.
5. Правознавство: базовий підручник для студентів ВНЗ / Богачова Л. Л., Жернаков В. В. та ін. – Харків, 2014.- 534с.
6. Бобир В.І., Демський С.Є., Колодій А.М. Правознавство: Навч. посібник/ за ред.В.В.Копейчикова.- К.: Юрінком Інтер,2015.- 693с.
7. Пилипенко П.Д. Правознавство: Навчальний посібник. – Львів: “Новий Світ-2000”, 2016. – 592с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.liga.net.com.ua> – ЛігаБізнесІнформ
2. Дистанційна освіта ЦНТУ : Web-сайт. – Електрон. дані та прогр. Кропивницький : ЦНТУ, 2022. URL:<http://moodle.kntu.kr.ua>.
3. Національна бібліотека України імені Вернадського, Київ. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
4. Офіційний портал Верховної Ради України URL: <http://iportal.rada.gov.ua/>

5. Репозитарій Центральноукраїнського національного технічного: Web-сайт. Електрон. дані та прогр. Кропивницький: ЦНТУ, 2022. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua>.
6. Урядовий портал URL:: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
7. Українські підручники он-лайн URL: <http://pidruchniki.ws/#>.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економічної теорії, маркетингу та економічної кібернетики, Протокол №1 від «29» серпня 2025 р.